

Obsah

Úvod	11
1. Spolkový sněm v politickém systému SRN	26
1.1 Funkce parlamentu jako instituce politického systému	26
1.1.1 Volební funkce parlamentu	27
1.1.2 Zákonodárná funkce parlamentu	28
1.1.3 Kontrolní funkce parlamentu	29
1.1.4 Reprezentativní a komunikační funkce parlamentu	31
1.2 Spolkový sněm v politickém systému Spolkové republiky Německo	32
1.2.1 Spolkový sněm v německém ústavním pořádku	32
1.2.1.1 Historické zakotvení role Spolkového sněmu	32
1.2.1.2 Hlavní úkoly Spolkového sněmu	33
1.2.1.3 Spolkový sněm a Spolková rada	34
1.2.2 Spolkový sněm a funkce parlamentu	36
1.2.2.1 Volební funkce Spolkového sněmu	36
1.2.2.2 Zákonodárná funkce Spolkového sněmu	39
1.2.2.3 Kontrolní funkce Spolkového sněmu	41
1.2.2.4 Reprezentativní a komunikační funkce Spolkového sněmu	44
1.3 Spolkový sněm v zahraniční politice	45
1.3.1 Rozdělení kompetencí mezi spolek a spolkové země	46
1.3.2 Rozdělení kompetencí mezi spolkovými orgány	46
1.3.3 Přímé spolupůsobení Spolkového sněmu	48
1.3.4 Nepřímé spolupůsobení Spolkového sněmu	49
1.4 Shrnutí	50
2. Bezpečnostní politika SRN 1949–1989	51
2.1 Utváření základů: 1949–1956	51
2.1.1 Znovuvybrojení Německa	52
2.1.2 Přijetí branné ústavy	56

2.2	Dotvoření rámce: 1957–1973	59
2.2.1	Bezpečnostněpolitický konsenzus	59
2.2.2	První vyslání vojáků do zahraničí	60
2.2.3	Přijetí ústavy pro stav nouze	61
2.2.4	Spojenecké závazky Německa	64
2.2.5	Rozdílné interpretace klíčových pasáží ústavy	66
2.2.6	Vstup SRN do OSN	68
2.3	Kultura zdrženlivosti: německá bezpečnostní politika 70. a 80. let	72
2.3.1	Postoj SRN k nasazení ozbrojených sil na přelomu 70. a 80. let	73
2.3.2	Bundeswehr ve studené válce	75
2.3.2.1	Multilaterální zakotvení Bundeswehru	76
2.3.2.2	Otázka přenosu velitelské autority (ToA)	76
2.4	První náznaky změny: 1987–1989	79
2.5	Shrnutí	82
3.	Spolkový sněm a vojenská bezpečnostní politika 1990–1994	84
3.1	Proměna mezinárodního prostředí	85
3.1.1	Sjednocené Německo v Evropě a ve světě	85
3.1.2	Adaptace NATO a ZEU	86
3.2	Spor o nasazení ozbrojených sil v zahraničí	88
3.2.1	Německo a válka v Perském zálivu 1990–1991	88
3.2.2	První vyslání vojsk do zahraničí	91
3.2.3	Postoje hlavních německých politických stran	92
3.2.3.1	CDU/CSU	92
3.2.3.2	SPD	93
3.2.3.3	FDP	94
3.2.4	Reakce na občanskou válku v Jugoslávii: jaro a léto 1992	95
3.2.5	Vynucování embarga a nasazení v Somálsku: přelom let 1992 a 1993	98
3.2.6	Vyostření situace: březen až červen 1993	100
3.2.7	Řešení politického sporu soudní cestou	102
3.2.8	Spolkový sněm a souhlas s nasazením ozbrojených sil před červencem 1994	104
3.3	Rozsudek Spolkového ústavního soudu z 12. července 1994	105
3.3.1	Soulad nasazení v zahraničí s ústavou	105
3.3.2	Konstitutivní výhrada parlamentu při nasazení ozbrojených sil	108
3.4	Shrnutí	110
4.	Spolkový sněm a nasazení ozbrojených sil v zahraničí 1994–2000	112
4.1	Důsledky rozsudku ústavního soudu	113
4.1.1	Pravidla rozhodovacího procesu	113

4.1.2	Politické důsledky rozsudku	115
4.1.3	Dodatečný souhlas s probíhajícími operacemi	116
4.2	Bosna a Hercegovina 1995 (Determined Effort, IFOR)	117
4.3	Bosna a Hercegovina 1996–2004 (SFOR)	120
4.4	Albánie 1997 (Libelle)	121
4.5	Kosovo od 1999 (Allied Force, KFOR)	122
4.6	Východní Timor 1999–2000 (INTERFET)	129
4.7	Nasazení Bundeswehru v zahraničí a německá strategická kultura	131
4.7.1	Německo a evropská bezpečnostní politika 1994–1998	132
4.7.2	Bundeswehr 1990–1999	134
4.7.3	Německo a evropská bezpečnostní politika 1999–2000	136
4.7.4	Bundeswehr 1999–2000	138
4.8	Shrnutí	140
5.	Spolkový sněm a nasazení ozbrojených sil v zahraničí 2001–2005	142
5.1	Makedonie 2001–2003 (Essential Harvest, Amber Fox)	143
5.2	Boj proti mezinárodnímu terorismu	147
5.2.1	Operace Enduring Freedom od 2001	148
5.2.2	Afghánistán od 2002 (ISAF)	153
5.3	Turecko 2003 (nasazení letadel AWACS)	155
5.4	Operace Concordia – Makedonie 2003	156
5.5	Operace Artemis – Kongo 2003	158
5.6	Operace EUFOR Bosna a Hercegovina	160
5.7	Zákon o podílu parlamentu z roku 2005	162
5.8	Proměny vnitřního a vnějšího rámce německé strategické kultury	165
5.8.1	Německo a Evropská bezpečnostní a obranná politika	165
5.8.2	NATO Response Force a European Battle Groups	168
5.8.3	Transformace Bundeswehru	171
5.9	Shrnutí	174
6.	Spolkový sněm a současná vojenská bezpečnostní politika	176
6.1	EUFOR RD Kongo 2006	177
6.1.1	Počátek rozhodovacího procesu	177
6.1.2	Rozhodnutí o nasazení	178
6.1.3	Sedm podmínek pro nasazení	181
6.1.4	Schválení vládní předlohy Spolkovým sněmem	185
6.1.5	Zhodnocení podílu Spolkového sněmu na rozhodovacím procesu	186
6.2	Libanon od 2006 (UNIFIL)	188
6.3	Afghánistán	190
6.4	Atalanta	195

6.5 Vybrané aspekty německé strategické kultury	196
6.5.1 Financování vojenských operací v rámci EBOP	196
6.5.2 Operace EUFOR v Čadu	197
6.5.3 Současné formy vojenské spolupráce a integrace	198
6.5.4 Zapojení Bundeswehru do EBG a NRF	201
6.5.5 Bundeswehr v roce 2008	203
6.5.6 Rozšířené spektrum nasazení	205
6.5.7 Politické aspekty rozšířených nasazení Bundeswehru v zahraničí	207
6.5.8 Finanční problémy	210
6.6 Spolkový sněm a rozhodování o nasazení Bundeswehru v rámci EBG a NRF	212
6.7 Shrnutí	215
7. Instrumenty parlamentní kontroly vojenské bezpečnostní politiky	216
7.1 Rozpočtová kontrola	217
7.2 Branný zmocněnec	220
7.3 Rozhodování o nasazení ozbrojených sil v zahraničí	223
7.3.1 Kvantitativní analýza rozhodovacího procesu 1994–2007	224
7.3.1.1 Počet rozhodnutí	224
7.3.1.2 Účast na hlasování a souhlas poslanců	227
7.3.1.3 Délka rozhodovacího procesu	231
7.3.2 Kvalitativní analýza rozhodovacího procesu 1994–2007	232
7.3.2.1 Délka nasazení	232
7.3.2.2 Prohlášení do protokolu	234
7.3.2.3 Odvolání souhlasu s nasazením	235
7.3.2.4 Neformální rozhodovací mechanismy	236
7.3.3 Shrnutí	237
7.4 Parlamentní kontrola vojenské bezpečnostní politiky a funkce parlamentu	239
7.4.1 Demokratická kontrola vojenské bezpečnostní politiky	239
7.4.2 Funkce Spolkového sněmu v oblasti vojenské bezpečnostní politiky	240
7.4.2.1 Volební funkce	240
7.4.2.2 Zákonodárná funkce	241
7.4.2.3 Kontrolní funkce	241
7.4.2.4 Komunikační funkce	242
7.4.2.5 Shrnutí	242
7.5 Parlamentní kontrola na mezi- a nadnárodní úrovni	243
7.5.1 Parlamentní shromáždění NATO a Parlamentní shromáždění ZEU	243

7.5.2	Kontrola evropské bezpečnostní a obranné politiky Evropským parlamentem	246
7.6	Shrnutí	247
8.	Diskuse výsledků	250
8.1	Proměny německé strategické kultury a role Spolkového sněmu	250
8.2	Mnohonárodní svazky a rozhodovací proces: předem daný výsledek?	262
8.2.1	Determinanty postoje k nasazení ozbrojených sil v zahraničí	262
8.2.2	Srovnání rozhodování o nasazeních v rámci EBOP	264
8.2.3	Role Spolkového sněmu ve vojenské bezpečnostní a integrační politice	267
8.2.4	Aktuální diskuse o oslabení role Spolkového sněmu	270
8.2.5	Vyprázdňení konstitutivní výhrady parlamentu?	271
8.3	Rozhodování o nasazení mezi vnitřními a vnějšími preferencemi	275
	Závěr	278
	Seznam zkratk	282
	Přílohy	285
	Příloha 1: Vyslání ozbrojených sil do zahraničí mezi lety 1990 až 1994	286
	Příloha 2: Nejdůležitější nasazení německých ozbrojených sil v zahraničí	290
	Příloha 3: Výdaje na opatření Bundeswehru v souvislosti s mezinárodními operacemi v roce 2007	298
	Příloha 4: Pasáže Základního zákona klíčové pro nasazení ozbrojených sil	299
	Příloha 5: Zákon o podílu parlamentu (ParlBG)	302
	Příloha 6: Seznam hlasování o nasazení ozbrojených sil v zahraničí	305
	Použitá literatura	310
	Dokumenty a primární zdroje	310
	Sekundární literatura	313